

JÓB

Převod materiálu
Greplová Světlana
Pořadí v lekci
37

VSTUPNÍ VERŠ

Žalm 139,5-6+14 Sevřel jsi mě zezadu i zepředu, svou dlať jsi položil na mě. Nad mé chápání jsou tyto divy, jsou nedostupné, nestačím na to. Tobě vzdávám chválu za to, že budí bázeň.

LITURGICKÉ ČTENÍ

Job 1,6-12

KATECHETICKÉ POZNÁMKY

1. KLÍČOVÉ POJMY, DOBOVÉ A TEXTOVÉ SOUVISLOSTI:

- **rozhovor satana s Hospodinem** (1. a 2. kap.) představuje jakousi "nebeskou scénu" postavenou nad scénou "pozemskou". Dramatické rysy nese celá kniha Jób. Na úvod je dáno čtenáři i posluchači shlédnout i to, co se děje "v prvním patře". Ve světle těchto sdělení můžeme pak posuzovat výpovědi, rady a náboženské úsudky, zaznívající z úst Jóba, jeho ženy a především jeho přátel.

Čtenář si díky tomu může uvědomit, že utrpení, které na Jóba přichází, v žádném případě není Božím trestem, ani svévolným trápením. Jóbova víra v Hospodinovým nařizením se projevuje i uprostřed utrpení - odchází do ústraní a sype se popelem, kaje se. Ale on nechápe své utrpení jako trest Boží - to vysvítá z jeho trvání na vlastní bezúhonnosti. Tímto způsobem je naznačeno, že neplatí zákonické dogma "zbožným se daří dobře a bezbožným zle".

Můžete dále připomenout, že podobně reagoval Mordokaj z příběhu o Ester: když je spolu se svým lidem zasažen nezaslouženým zlem, hrozbou genocidy, vyjadřuje svou bolest - a adresuje ji Bohu. (Est 4,1) Jób bere utrpení jako tíživou a nepochopitelnou součást lidského života: "To máme od Boha přijímat jenom dobro, kdežto věci zlé přijímat nebudeme?" (2,10)

- **máš-li ho v moci, avšak ušetři jeho život** - Bůh nedopouští zlo jako svévolnou zkoušku a nečká s napětím, jak obstojíme. Bůh není zvědavý. Tento rozkaz naznačuje, že zlo nemá větší moc než Bůh. Zlo projevující se jako násilí, zchudnutí, přírodní katastrofa, ztráta dětí, nemoc a nespolehlivost nejbližších (vlastní žena a její přátelé) nemůže rozvrátit vše, co se mu zachce. Zlo nedokáže překročit hranice stanovené Hospodinem. Podobné stanovení hranice Hospodinem vidíme v Kristově utrpení, ukřižování a vzkříšení. Kristus sice nebyl uchráněn před smrtí, ale Hospodinovo dílo záchrany nebylo rozrušeno, ani dočasně ztlumeno k neexistenci - Vzkříšený promlouvá ke svým učedníkům a posílá je do celého světa.

- **jóbovská důvera Hospodinu** ukazuje směr k jákobovskému zápasu u potoka Jabok (Gn 32, 23nn) - tento zápas je viditelný zejména v kap. 19 (19,5). Jóbův zápas není lehký. O blízkost Boží se může přiblížit jen Jób sám (3,1) - svým zoufalstvím a zklamáním. Jóbův zápas je opravdový, ne nezávazná úvaha o úloze utrpení v našem životě.

- **výběr probíraných kapitol** odsunuje do pozadí motiv obtížnosti zápasu. Nabízí Jóbovu pokoru a pak již jen šťastný konec (Jb 42). Jóbův zápas s řešením zbožných přátel není připomenut. Zejména starším dětem bychom měli motiv vzdoru a zápasu připomenout. Jób i problém utrpení potom bude méně citankový.

Do vyprávění jsou proto zapracovány i nejdůležitější motivy z 3e v Jb 3-41, které tvoří podstatnou část této biblické knihy.

- **krize důvěry** - Jóbova manželka prožila všechny tragedie společně s Jóbem a dochází jí trpělivost. Také ona (podobně i přátelé) podléhá přesvědčení, že hříšníci jsou trestáni chudobou, nemocí, životními tragediemi. Jóbův zhoršující stav ji v tomto dogmatickém pohledu jen utvrzuje. Přestává Jóbovi věřit. V její otázce slyšíme výsměch i moralistickou nadázenost: "Ještě se držíš své bezúhonnosti?" (2,9) Za otázkou slyšíme i výtku: "Jóbe, ty mi něco tajíš!" Takové obvinění slyšíme často z filmů, v nichž životní partneři ve snaze vyvrátit na toho druhého hrají "manželské judo". Jóbova žena podezřívá svého partnera ze zrad. Její následující slova stupňují její podezření: "Zlože Bohu a zemi." Její výzva znamená: "Stejně pohrdáš Bohem, stejně něco tajíš. Dokonej veřejně slovy to, co jiní svými utajovanými činy, a zemi, zasloužíš si to."

- **Jób přimlouvce** - (42,8-9) - ten, který musel snášet zbožné vysvětlování, se nakonec za své "trapiče" přimlouvá. Tento motiv zástupnosti dodatečně podtrhuje, že nejtěžším týráním a utrpením pro Jób bylo vysvětlování a dorážení jeho přátel.

- **knih Jób není jen o utrpení**, ale také (a možná hlavně) o Božím majestátu, Boží svrchovanosti, jde tu o Boží přest. Jób se přes poznání Boží velikosti dostává od dovolávání se svých práv (k němuž ho přiměli přátelé tvrzením, že spravedlivé Bůh vždycky odměňuje) k obdivu a pokorné vděčnosti. Kniha Jób ukazuje, že „výhrady a připomínky, utíkání do vzpomínky ... vzdychání nad situací zlou, jsou slepou cestou. Kdo chce dál, ten musí cestou chval...“ Je o tom, že „...za vše, co nám dává, za vše, co nám bere, patří Pánu sláva.“

2. ÚSKALÍ PŘÍBĚHU:

- zřejmě se nám nepodaří předejít dětem hloubku jóbovského zápasu. Děti, které nejsou těžce zdravotně postižené, sice také prožívají své problémy jako tragické, ale velice často se přes utrpení své i cizí přenesou povzdechem: "To byl dnes smolnej den."

- děti také strádají, ale dovedou se upnout rychleji a v plné síle k němu nadřádnému. Nejčastěji své strádání transponují nebo vytěsňují do nervózního jednání, zatřpklosti, agresivity a nedovedou ještě tak jako Jób existenciálně promýšlet a přijmout utrpení. Spíše než na hloubku Jóbova utrpení upozorníte děti, že odmítá obvyklé zatřpklé mudrování nad otázkou, zda je utrpení zasloužené nebo nezasloužené. Proto své ženě odpovídá: "To máme od Boha přijímat jenom dobro, kdežto věci zlé přijímat nebudeme?" I toto bude pro děti velmi obtížně pochopitelné - to dosvědčují např. neustálé hádky mezi sourozenci - co je spravedlivé a co není (já jsem dostal jen to a on dostal to a ještě to).

- deprivované dítě si neklade "jóbovské" otázky, ostatní děti také většinou ne. Upozorníte dospívající děti na to, že právě u vědomým si "jóbovských otázek" začíná mladý člověk překračovat práh dětství. (Jde o začátek, protože existují ještě další okruhy otázek.)

- připomeňte dětem, že zločin není pouhé nadávání. Jób by se zločinem zekl společenství s Bohem a též s lidmi. Zločin uzavírá do osamocení. Je odmítnutím Boží smlouvy, její "životodárné" a smírodatné moci. Jób odmítá přerušit rozhovor s Hospodinem a svou ženu označuje za bláhovou (2,10), tj. za pochybující o Boží přítomnosti. Odmítá vidět své utrpení jako zasloužený trest. Proto je odhodlán přijímat od Hospodina i utrpení, nikoli však jako trest. (2,10) Zde se otevírá prostor pro jiné pochopení utrpení, než jakého jsou ve svém předsudečném myšlení schopni i Jóbůvi přátelé a též jeho vlastní žena.

- nemělo by nám uniknout, že smrt není viděna jako to nejhorší v životě? ?lověka: "Byl mne i zabil, což bych v něho nedoufal?" (Jób 13, 15) Podobně "biblicky" myslí Jan Hus. Pro něj také nebyla nejtěživějším problémem smrt, nýbrž zrada Kristovy pravdy. Zrada, která by mohla rozvrátit hodnoty a životní smýšlení mnohých. Jób není uhranut smrtí, není pro něj rozhodující a fascinující skutečností. (13,15) Až pro některé moderní myslitele a režiséry se stala myšlenka na smrt zásadním otázkou, který uvádí do nebyvalého myšlenkového pohybu.

- mluvení přátel (sedm dní) bychom neměli interpretovat bez přihlídnutí k jejich dalšímu působení: obviňování a předsudnému moralizování. Přátelé se projevují spíše jako "špatní faráři", kteří neumí trpícímu naslouchat, místo toho obhajují a vysvětlují Boha a vynášejí soudy a obvinění. Problematičnost "přátelské pomoci" oněch tří zbožných "znalců" podtrhne vystoupení mladého Elíhú (kap. 32-37) a ?e Hospodinova (38-39).

- úvod knihy Jób není popisem ?i reportáží, jak to vypadá před Božím trnem. Jde o d?j, který má vztah k tomu, co se potom děje na zemi. Nezapírejme, že jde o literární konstrukci. Tak jako Ježíš používá podobenství, aby odhalil něco důležitého z povahy Božího království, užil autor knihy Jób obrazu nebeského dvora, aby v souvislosti s pozemskými rozhovory a hledáním odhalil, jak scestné může být lidské vysvětlování a zdědění utrpení.

Jak ovšem ?i vyprávění mladším dětem zpracovat skutečnost, že Jób o tomto rozhovoru neví. Ví o něm vyprávě a ?tená?e. Je zde tedy z ?vod? pedagogických (pro dospělého ?tená?e). Zda je tento úvod též pedagogicky vhodný pro děti? Zda máme pro děti p?íbh "odleh?it" tím, že pojmem utrpení jen jako zkoušku, k níž B?h trpí? přihlíží? Nezeleháme tím pro děti celou problematiku utrpení? Dovede dítě pochopit, že některé utrpení zp?tn? můžeme p?ijmout jako zkoušku a jiné nikoli? Utrpení, které na Jóba p?ichází, ponechte v jeho tíživosti a nesrozumitelnosti. Tím se dětem p?iblížíme víc než nějakým dogmatickým "úletem". Bylo by nešťstím, kdyby vznikl v dětech dojem, že si B?h p?eje lidské nešťstí anebo že nezúastn?n? přihlíží, zda ?lov?k zkoušku vydrží. Lépe je p?ipustit, že ně?emu nerozumíme a je to tíživé, než vytvá?et rádobu "láskyplná a zbožná" dogmata.

- p?íbh pracuje s několika perspektivami zároveň - s pohledem "z nebe", Jóbovými o?ima, o?ima ženy ?i přátel - a také p?iznan? po?ítá s perspektivou "?tená?e". Zejména pro mladší děti je třeba udržet jednu vyprávěskou perspektivu.

3. Metodické pokyny k obrázku:

Úkol z obrázku můžete použít jako motivační uvedení. Pak děti spojují linkou, s čím by podle nich měli přátelé ?istupovat k tomu, kdo trpí nebo koho potkalo nešťstí. Vaše vyprávění jim potom ukazuje biblické ?ešení tohoto úkolu a vy s nimi můžete mluvit o tom, zda se s ním jejich návrh shoduje nebo ne. Pokud začáte zpracování obrázku po vyprávění, zjistíte, zda jste vykládali tak srozumitelně, aby to děti pochopily, a máte možnost to p?ípadně ještě uvést na pravou míru.

4. POMŮCKY

Obrázek postiženého ?lověka, oblasti postižené povodní;

telefonní seznam; seznam ?ísel tís?ového volání.

obrázek divadelní scény (na ní můžete předvést "literární schéma" knihy: nebeský dv?r i Jób jsou "na jevišti", my jako posluchači sledujeme dění z "hledišť")

Modré z nebe - časopis Diakonie ČCE; výroční zprávy střeďediska Diakonie Rolnička Soběslav, Betlém Klobouky aj.

5. MOTIVAČNÍ UVEDENÍ DO PŘÍBĚHU:

pro mladší školní věk

Ukažte dětem obrázek těžce postiženého dítěte, jak si hraje nebo zpívá (najdete je například v reportážích ze středisek Diakonie, výroční zprávy Rolničky Soběslav, Betléma Klobouky aj., například obrázky z olympiády těžce postižených). Pomocí tohoto materiálu můžete ukázat, že postižení a s ním spojené trápení nemusí vést k zahořklosti.

Při vyprávění o Jóbovi pak vyprávíte o jeho ztrátách a zděrazníte, že ani Jób nezahořkl, i když prošel o všechno. K zahořklosti a pocitu "prokletosti", odsouzenéhodnosti ho naopak vedla jeho žena a přátelé, ale on jim úspěšně vzdoroval.

pro střední a starší školní věk

Navštívili jste někoho těžce nemocného? O čem jste se s ním bavili? Byli jste zvědaví, jak se to stalo? Vyptávali jste se, nebo jste čekali, o čem bude vyprávět on sám?

Stalo se vám někdy, že jste se ocitli ve velkém trápení? Pomohlo vám, když se o tom s vámi někdo bavil? Naslouchal vám, nebo se vám snažil hlavně poradit?

6. OSNOVY VYPRÁVNÍ:

a) poznámky a osnova pro mladší školní věk:

Kniha Jób výrazně popisává k překonání takového postupu, který utrpení pojímá a vysvětluje jako trest, odplatu a pod. Následující návrh zpracování vyprávění pro mladší školní věk už z tohoto úhľe vychází. Pro děti si pozorně poslední úskalí a motivaci pro mladší školní věk. Jsme přesvědčeni, že si tento katechetický posun můžeme dovolit a jsme připraveni zvěstnému zaměření knihy.

I. Motivace

II. Jób ztrácí svých sedm synů, tři dcery a velký majetek

III. Na Jóba přijde zlá nemoc; manželka ho podezřívá, že si to vše "zaslouží"

IV. Tři přátelé Jóbovi vysvětlují, že teď už se nesmí nikdy z něho radovat

V. Jób se odmítá považovat za odsouzeného, k životu bez radosti a v izolaci

VI. Hospodinova odpověď přátelům i Jóbovi

b) poznámka a osnova pro střední a starší školní věk:

Rozhovor vyvolaný navrženou motivací se pokouší zmapovat téma z obou stran - z pozice "navštíveného utrpením" i z pozice p?átel. Pakliže se rozhovor a sdílení zkušeností povede a vyplynou z nich jasné pozice (n?kdo tvrdí, je potřeba pomoci radou a vysvětlením, n?kdo naopak, je třeba um?t naslouchat), nahradí pro naše ú?ely do zna?né míry scénu u nebeského dvora a my se můžeme pustit rovnou do vyprávění o Jóbovi a p?átelích. V takovém p?ípadě postupujte podle osnovy:

Motivace

I. Jóbovi p?átele uslyšeli o nešt?stí, které ho postihlo, a p?icházejí k němu

II. P?átele mu vysv?tlují, že si své utrpení rozhodně něčím zaslouží

III. Jób se brání

IV. P?átele jsou v?i jeho situaci "hluší"

V. B?h napomíná p?átele a Jóbovi vynahrazuje, o? p?išel

Nebo vyprávějte podle následující osnovy a rozhovor ve?te nad pracovním listem.

I. Jób je považován za zbožného, na kterém je vid?t Boží p?íze?

II. Hospodin vyhovuje satanov? žádosti, ale satan se nestává všemocným

III. Služebníci p?inášejí tragické zprávy, Jób p?esto nezatrpká

IV. Další satanova žádost, další kolo utrpení - Jób p?esto Boha neproklíná

V. P?átele chtějí Jóba ut?šit a proprat jeho sv?domí

VI. Jób v zápas - Jób nakonec uznává svou nehotovost k porozumění

Božím zám?r?m s lidmi

VII. B?h napomíná p?átele

VIII. Jób op?t obda?en a umírá "stár a sytý dn?"

VYPRÁV?NÍ

I. MOTIVACE

Na začátku se ptejte d?tí, co všechno dostáváme od Pána Boha. Zapisujte to na tabuli nebo velký papír.

Už se t? někdy někdo zeptal: „A co máš z toho, že v??íš?“ M?li bychom co vypo?ítávat. Ale pozor! Není to p?ímo ?ábelská otázka? Zm?nila by se tvoje nebo moje víra, kdyby nám B?h všechny tyto v?ci (viz chvilka vd??nosti) nedával? Satan, Boží nep?ítel, nás rád oso?uje, že v??íme jenom proto, že z toho něco máme. V Bibli je o tom jedna krásná dlouhá báse?. Vypráví o muži jménem Jób.

II. JÓB JE VYDÁN ZKOUŠCE

Jób byl vznešený, bohatý, bohobojný muž. Měl velká stáda, množství služebnictva, velkou rodinu a také velkou zodpovědnost. Za svých sedm synů a tří dcery se každý den modlil a přinášel Bohu oběti, protože byli dávno dospělí a bydleli ve svých domech. A právě tohoto muže satan našel: „Bodej? by nevěděl, vždyť z toho „něco“ má!“ Pán Bůh však důvěřoval Jóbovi, že ho nezištně miluje z celého srdce. „To se přece dá snadno vyzkoušet,“ pokračoval úlisně satan. „Zkus mu vzít, co má, a uvidíš, že ti bude zložit!“ Tak Jób přišel v jeden den o všechna stáda, o své služebnictvo i o své děti (škrtejte nebo mažte věci z chvilky vděčnosti až na tabuli – papíre zůstane jen život a zdraví). Ze všech stran se na něho valily zlé zprávy. Jób na znamení smutku roztrhl své šaty a sklonil se se slovy: „Hospodin dal, Hospodin vzal. Jméno Hospodinovo buď požehnáno.“

Jenže satan nepřestává útočit: „To se přece nijak nedotklo jeho vlastní kůže; kdybych tak směl sáhnout také na Jóbovo zdraví!“ A Bůh mu to dovolil (škrtněte nebo smažte i zdraví; zůstává jen život). Na Jóbovu kůži se objevila spousta ošklivých, bolavých vředů. V ústraní se Jób posadil do popela, bolavé vředy mu brzy celé rozškrábané. A tak přišel Jób nejen o majetek, o svá stáda a své děti, ale i o svou pověst a postavení, o své zdraví i o společnost s druhými lidmi (pod život napište utrpení). A také o důvěru své ženy. Doposud prožívali všechny rány spolu. Teď ho i jeho vlastní žena obvinila: „Ještě chceš tvrdit, že jsi nic neprovedl? Něco skrýváš! Přiznej se a zemři!“ Jób jí odpoví: „To máme od Boha přijímat jenom dobro, kdežto zlé věci přijímat nebudeme?“ Jób zůstal Bohu věrný (připište věrnost). Ale co když jeho nemoc bude trvat dny, týdny, měsíce?

III. JÓB POKOUŠENÍ – DOČKA SE POKOUŠENÍ

O Jóbovu utrpení se dovědli jeho přátelé Elífaz, Bildad a Sófar. Přicházejí za ním. Přicházejí, aby ho potěšili. Jak je ten Jób zbledlý! Ani ho nemohou poznat! Propukli v hlasitý pláč. A pak sedí, mlčí... Celý den, celý týden. Pak Jób už to mluvení nevydrží. „Kéž bych byl raději mrtvý, kéž bych se raději vůbec nenarodil! Proč mě Bůh tak trápí?“ „Jóbe, vždycky jsi byl tak moudrý a rozvážný, ostatní jsi povzbuzoval,“ zkouší to Elífaz. „A teď, když došlo na tebe, ztrácíš hlavu. Copak někdy zahynul nevinný člověk? Trápení přece patří k životu. Podvol se mu a uvidíš, že se ti bude zase dobře dařit.“ Tohle má Jóba potěšit? Tenhle výhled? Není to spíš pokoušení? Copak to neřekl i satan, že Jób věří, aby se mu dobře dařilo?

„Ale kde mám brát sílu to vydržet?“ bzuče Jób. „Bože, vidíš, jak tu ležím v prachu, jak mi kůže puká a mokvá. Proč? Já jsem přece nic neprovedl!“ (Připište zoufalství.) To nemůže slyšet Bildad: „Jóbe, přece nechceš tvrdit, že je Pán Bůh nespravedlivý! Vždycky to bylo tak, že dobře se daří tomu, kdo si to zasloužil. A když někdo trpí, určitě něco provedl. A tvoje děti si to taky určitě zasloužily! Hledej Boha a zase se ti bude dařit dobře.“ Jenže copak je Boží spravedlnost za zásluhy? To Jób ví, a proto namítá: „A kdo je tak spravedlivý, aby mu Bůh musel dávat dobré věci? Podívej se, jak je Bůh veliký a moudrý, podívej se na jeho stvoření. Jeho muži jenom prosit o milost. Věřím, že Bůh je nejenom spravedlivý, ale i laskavý a odpouštět jím.“ „Bože já věřím, že ty jsi milosrdný. K čemu ti tedy je, že mě tak týráš? Vždyť jsi mě sám stvořil, proč mě teď chceš zahubit?“ modlí se Jób. Jsou to žaloby a nářek, ale nepřestává se modlit. A to je důležité. Aby se člověk neprestal modlit, ať se stane co se stane.

IV. JÓB OBVIŇUJE BOHA Z NESPRAVEDLNOSTI

„Co to tu vykládáš?“ rozhovuje se Sófar. „I kdyby tě Bůh trestal dvakrát víc, zasloužíš si to. Naprav svoje srdce a Bůh změní tvůj úděl.“ Jednoduchý recept. Jenže je v něm víc pýchy než soucitné lásky. Copak si člověk může na Bohu požehnání vynutit, třeba i pokáním? „Sežrali jste všechnu moudrost světa? Posmíváte se

mi?“ dává Jób pr?chod svému zoufalství. „Vám B?h odpovídá! Vy jste v pohod?!. Ale je to výsledek vašeho spravedlivého jednání, nebo dar Božího milosrdenství? A v?bec, pot?ebuje snad B?h advokáty, jako jste vy? Zmlkn?te, já se chci hájit p?ed ním. I kdyby to m?l být m?j konec. Ale já v??ím, že on se m? zastane, že m? zachrání. „Bože, prosím, mluv se mnou! ?ekni, ?ím jsem se provinil? Pro? se p?ede mnou schováváš?“

P?átelé dál p?esv?dují Jóba, že utrpení je vždycky trestem za provin?ní. A odvolat se k Bohu? ?íré bláznovství! Copak Jób neví, jak dopadnou ti, kdo jsou vzpurní proti Bohu? „To jsem slyšel už mockrát, to mi nepom?že,“ p?eruší je Jób. „Kdybyste vy byli na mém míst?, mluvil bych s vámi jinak. Dodával bych vám odvalu, projevoval soustrast. P?átelé se mi posmívají, Bože, zasta? se m?!“ Ale to B?h už p?ece dávno ud?lal! B?h se za Jóbovu v?rnost zaru?il. Jenže Jób o tom p?ece nic neví! Netuší, že te? jde ne o jeho, ale o Boží ?est. Z?stane Jób Bohu v?rný, nebo vyhraje satan?

Mluvení p?átel Jóba jen mu?í. „Jak dlouho m? ješt? budete trápit svým mluvením?“ brání se Jób. „Podívejte se, jak trpím. Jsem kost a k?že. Všichni si m? hnusí, ani m?j otrok už m? neposlouchá... Aspo? vy se smilujte, vždy? jste moji p?átelé. Ale já se s Bohem setkám. Já vím, že poslední slovo nad mým životem bude mít on. On je m?j vykupitel, on se m? zastane! On mi nakonec zjedná právo!“ Právo? Jaké právo? Snad právo na po?ehnání za vzorný život? Tím ale Jób ?íká, že te? B?h spravedlivý není! (P?ipište obvi?ování Boha.)

P?átelé nedbají na Jóbovu bolest a dál si vedou svou. A Jób pokračuje: „B?h mi k?ivdí, ale i když m? bolest rozdírá, já se ho nevzdám! Nikdy mu nep?estanu být v?rný! Ta vaše moudrost je mi k ni?emu. Nedá mi odpov?? na moje otázky. Pro? tak trpím, to ví jen B?h. Kdysi mi ?ehnal tak, že jsem mohl i pomáhat mnoha lidem. Te? po mn? ani pes nešt?kne... Moji p?átelé ?íkají, že je to trest. Ale za co? Opakuji si tvá na?ízení, Bože, a žádné z nich jsem neporušil. ?ekám na tvoji odpov??!“

V. JÓB POZNÁVÁ BOŽÍ MAJESTÁT

Do ticha, které nastalo, vpadne hn?viv? mladík Elíhú: „Už nemohu ml?et. Posloucháte vy v?bec, co Jób ?íká? A ty, Jóbe, tvrdíš, že t? Pán B?h trestá nespravedliv?? No to je teda nerozum! Když se ?lov?ku dobře da?í, snadno propadne pýše. Proto na nás Pán B?h sesílá všelijaké utrpení, aby nás zase vrátil k poko?e. Chce nás zachránit p?ed námi samými. Jen nerozumní se v utrpení zatvrdí a z?stávají v hn?vu, bou?í se proti Bohu. M? l by sis radši p?ipomínat Boží divy, chválit je a op?vovat. To je ta nejlepší cesta: zpívat k Boží chvále!“ (P?ipište Boží velikost) Nejlepší cesta i pro mne a pro tebe. Až ti bude t?žko, vzpome? si: „Kdo chce dál, ten musí cestou chval...“

Ale to už Jóbovi ze smrš? odpovídá B?h sám. Te? snad Jóbovi odpoví na jeho pal?ivé otázky. Jenže B?h mluví úpln? jinak: „Kdo si to tu pouští pusu na špacír? Kdo se m? odvažuje pou?vovat a obvi?vovat? Kde jsi byl, když jsem vym??oval zemi a mo?e? Jsi to snad ty, kdo ?ídí pohyb hv?zd, kdo dává životodárný déš? a úrodu? Ty snad krmíš lvy a krkavce, pomáháš na sv?t p?ivád?t mlá?ata kozorožc?m a laním? M?žeš snad zkrotit divokého osla ?i jednorožce? Musí všechno sloužit k užitku ?lov?ku? U?il jsi b?hat pštrosa a kon?, létat sokola a orla?“ Jób zmlkl: „Jsem tak mali?ký...“ „Zkus vládnout sv?tu,“ nabízí mu B?h. „Zkus nastolit spravedlnost, udržet na uzd? zmatek, rozvrat a spouš?. Oblud, které jsem stvo?il, se ?lov?k d?sí. Kdo se chce p?ít se mnou?“

VI. JÓB POKORN? P?IZNÁVÁ BOHU PRÁVO

Jób pokorn? uznává: „Ty, Bože, m?žeš všechno. Nerozum?l jsem tomu... ?lov?k nemá na to, aby tomu rozum ?l. Znal jsem t? jen z doslechu, ale te? t? znám doopravdy. Lituji toho, jak jsem o tob? mluvil.“ Jób už se neptá na své trápení. Má úpln? jiné otázky. Ptá se po Bohu a je plný vd?nosti (p?ipište poko?ení).

VII. JÓB ZPROSTĚDKUJE BOŽÍ MILOSRDENSTVÍ A JE ZAHRNUT MILOSRDENSTVÍM

Boží hněv se teď obrací proti Jóbovým přátelům. Nevzdali chválu Bohu a trápili Jóba zákonickými poukami. Ale Jób se teď za ně přimlouvá. A Pán Bůh se nad nimi smiluje. Svým milosrdenstvím a požehnáním zahrne i Jóba (připište požehnání). Bude mít novou rodinu a majetku dvakrát víc, než měl na začátku. Není to odměna za Jóbovu věrnost ani splacení Jóbových nároků za utrpené škody, je to dar veliké Boží milosti. Jób už to nikdy nezapomene. Vždycky už uvidí nejdříve Boží vznešenost. Nezapomene, že: „Kdo chce dál, ten musí cestou chval...“ A ty?

Modlitba

Hospodine, Pane náš, my tak často zapomínáme, jak veliké je tvoje jméno po vši zemi. Vidíme jenom svoje trápení a svoje bolístky. Prosíme, dej se nám poznat jako Jóbovi. Nauč nás spoléhat na tebe. A nauč nás potěšovat a povzbuzovat druhé, kteří mají nějaké trápení. Nauč nás být milosrdnými a trpělivými. Nauč nás přinášet jim potěšení a ne pokušení. Amen

7. PODNĚTY PRO ROZHOVOR:

- co jsou to "Jóbovy zvěsti"?
- znáte nějaké těžce postižené a přesto radostné dítě nebo dospělého člověka?
- je zdraví tou nejdůležitější hodnotou na světě? Co přejete svým rodičům k narozeninám - hlavně zdraví?
- nemoc chápeme jako špatný zdravotní stav způsobený virovým nakažením, hospodářský krach jako důsledek špatného podnikání, povode jako následek našeho špatného přístupu k přírodě a regulaci řek. Nebo jste se setkali s jiným názorem, že například povode postihla mnohé lidi oprávněně? Co lze o tom říci na základě Jóbova příběhu?
- jsou-li lidé postiženi nějakou dlouhotrvající nemocí, neptají se, zda jejich nemoc není nějakým nepochopitelným trestem pro ně nebo pro celou rodinu?
- myslíte si, že dospělí lidé mohou mít tak závažné problémy, že kvůli nim musí jít do psychologické poradny?
- jak se chová zatrpklý člověk? Dovedeme si to představit, nebo jste to už také zažili?
- je bezohledné vyptávat se těžce postiženého, jak se mu to stalo? Napadlo vás někdy, že se nemusíme a nemáme vyptávat na všechno, co vidíme? Jak se projevuje trpělivost?
- znáte telefonní číslo tísňového volání - například pomoc pro děti?

Odkaz na pracovní list

[37 Jób - st](#)

Odkaz na píseň

[Pr?ijď? jiz?, pr?ijď?, Duchu stvor?iteli, Duchu smí?ení](#)

[Pod?kujme svému Pánu \(BTS28\)](#)

[V t?žký ?as zármutku svého vzýval jsem Boha](#)

[Nezná tu nikdo soužení mé, to zná snad jenom Ježíš](#)

[Kde, Pane, jsi \(SV143\)](#)

[Za ty, kdo hladem trpí a bídou, prosíme](#)

[Temnou divnou mlhou bloudím sem a tam](#)

[B?h je záštita má \(SV23\)](#)

[Cílová skupina](#)

[Starší školní](#)

[Mladší školní](#)

[Katechetické cykly](#)

[Pozvání na cestu Starý zákon 2](#)

[Biblický odkaz \(kat\)](#)

[Jób 1,1–22](#)

[Jób 2,1–13](#)

[Jób 42,1–16](#)